وقتی بازیکنان چشم بسته همدیگر را پیدا می‌کنند

قلعه‌نویی قدر این تیم را بداند

اکبر منتشلو
روزنامه‌نگار

اولین دیدار تیم ملی کشورمان با هدایت امیرقلعه نویی در تورنمنت اردن، با پیروزی ملی‌پوشان کشورمان همراه شد تا شاگردان قلعه‌نویی حریف تیم ملی قطر با هدایت کارلوس کی‌روش در فینال این رقابت‌ها شوند. بازی مقابل تیم ملی اردن برای تیم ملی کشورمان چندان مشکل نبود و نتیجه پایانی بازی هم نشان داد که هم تیم ملی فوتبال کشورمان و هم بازیکنانش یک سر و گردن از حریف بهتر بودند. اما با وجود برد ۳ بر یک تیم ملی مقابل اردن، انتقادهایی نسبت به بازی تیم ملی وجود دارد که البته بیراه هم نیست. اما به‌طور حتم نتیجه بازی در این نوع بازی‌ها چندان مطرح نیست و حتی انتقادهای صورت گرفته را هم نباید خیلی جدی گرفت، چرا که هدف اصلی از این نوع بازی‌ها کاملاً مشخص است و گاهی سرمربیان همه توان خود و تیم‌شان را دراین بازی‌ها به کار نمی‌گیرند. هر چند برخی از انتقادها هم درست است و باید تیم ملی برخی ضعف‌ها را در این نوع بازی‌ها بشناسد و رفع کند. اما نکات مهمی که در این بازی شاهد آن بودیم و باید گفته شوند اینکه در این دیدار به خوبی ملی‌پوشان کشورمان نشان دادند از آمادگی بسیار خوبی برخوردار هستند و در کنار این آمادگی انگیزه بالایی هم دارند. در خط حمله تیم ملی کشورمان بازیکنانی مثل مهدی طارمی، سردار آزمون و... در اوج هستند و می‌توانند عصای دست مربی هم در رقابت‌های سخت و نفسگیر باشند. این آمادگی عقب‌تر از خط حمله تیم ملی هم دیده می‌شود جایی که بازیکنانی مثل علیرضا جهانبخش، سعید عزت‌اللهی و... حضور دارند و در بازی با اردن این آمادگی به‌طور کامل دیده شد. اما نکته دیگر و شاید مهم‌تر این است که علاوه بر آماده بودن بازیکنان، ملی‌پوشان کشورمان با بازی‌هایی که در کنار همدیکر داشتند، دربازی با اردن نشان دادند که می‌توانند در زمین همدیگر را چشم بسته پیدا کنند و هماهنگی بسیار خوبی بین بازیکنان وجود دارد. به نظرمی‌رسد یک نکته مهم‌تر نیز وجود دارد و آن اینکه امیر قلعه‌نویی به‌عنوان سرمربی چنین تیم و بازیکنانی، باید قدراین موقعیت و شرایط را بداند و با تمرکز بر اهداف تیم ملی و با برنامه‌ریزی منظم بتواند بهترین و بیشترین بهره را از این شرایط برای موفقیت تیم ملی کشورمان در بازی‌های رسمی ومهم آینده ببرد. به طورحتم این تیم توانایی رویارویی با حریفان را خیلی بهتر و بیشتر از گذشته دارد، به شرط اینکه کادرفنی قدر این تیم را بداند.

چند پرده از اردن - ایران

برد خوب، نمایش بد

محسن ذاکری
روزنامه نگار

۱ اردن همواره یکی از رقبای سرسخت ایران بوده. ایران قبل از این دیدار در ۳ بازی آخر برابر این تیم موفق به کسب پیروزی نشده بود و یک باخت و ۲ تساوی متوالی نتیجه ۳ بازی آخر ایران و اردن بوده و آخرین برد تیم کشورمان به سال ۲۰۱۱ و برتری یک بر صفر در انتخابی جام ملت‌های آسیای ۲۰۱۱ برمی‌گشت که با افشین قطبی موفق به کسب پیروزی شده بودیم. برد ۳ بر یک برابر این حریف بدقلق و چغر که همیشه برای فوتبال ایران دردسرساز بوده، یک اتفاق مثبت برای تیم ملی ایران محسوب می‌شود حتی اگر خوب بازی نکرده باشیم.

۲ تکرار گلزنی زوج مخوف خط حمله تیم ملی بی تردید مهمترین اتفاق بازی اردن و ایران بود. فقط ۶ دقیقه کافی بود تا زوج سردار - مهدی دوباره هماهنگی و کارایی بالای خودشان را نشان بدهند و دروازه اردن باز شود. تکرار نمایش هماهنگ دو مهاجم تیم ملی مهمترین اتفاق مثبت این بازی محسوب می‌شد. سردار و طارمی چند سالی می‌شود که زوج اصلی تیم ملی در خط حمله شده‌اند. این دو نفر به درک متقابل و شناخت بالایی از هم رسیده‌اند و در تمام این سال‌ها توانسته‌اند پاس گل‌های خوبی به هم بدهند. به گونه‌ای که هرگاه مهدی - سردار در خط حمله روی فرم بوده‌اند، گلزنی ایران مقابل هر حریفی ولو اروپایی گارانتی شده.آنها قبل از این بازی در آخرین مسابقه‌ای که در کنار هم قرار گرفته بودند هم موفق عمل کردند. در بازی فینال تورنمنت کافا در ازبکستان سردار و مهدی زوج خط حمله تیم ملی بودند و مهدی پاس تک گل ایران را به سردار داد. با همان گل ایران بازی را برد و قهرمان شد. حالا با درخشش این زوج ایرانی ها به نمایش‌های خوب در این تورنمنت و البته جام ملت‌های آسیا در قطر امیدوارتر شده‌اند.

۳ مهدی طارمی با یک بغل پا و چسباندن توپ به تور دروازه اردن، رده چهارم برترین گلزنان تاریخ فوتبال ایران را به نام خود کرد. طارمی که برای تسخیر رتبه چهارم به یک گل نیاز داشت، ابتدا در دقیقه ۶ سردار آزمون را با پاس خود ۴۶ گله کرد و در دقیقه ۲۷ گل دوم ایران را به ثمر رساند تا به تنهایی در رده چهارم قرار بگیرد. طارمی که پیش از این ۳۸ گله بود، رتبه چهارم را با جواد نکونام و علی کریمی شریک بود اما حالا موفق شد تعداد گل‌هایش را به عدد ۳۹ برساند و نکونام و کریمی را پشت سر بگذارد. طارمی برای رسیدن به رده سوم ۷ گل نیاز دارد و برای این کار باید زوج خود یعنی سردار آزمون را کنار بزند.
در کنار او آزمون نیز شب خوبی را سپری کرد. سردار که در اردوی قبلی تیم ملی غایب بود و پیش‌تر از آن در تورنمنت ۴ گل به ثمر رسانده بود، به روند بسیار خوب خود ادامه داد و موفق شد تعداد گل‌هایش با پیراهن تیم ملی را به عدد ۴۶ برساند. بدین ترتیب سردار فاصله گل‌های ملی خود را با باقری به ۴ گل رساند و این بازیکن امیدوار است هر چه سریع‌تر با عبور از کریم، به دومین گلزن برتر فوتبال ایران تبدیل شود.

۴ آنچه از خط دفاع در بازی اردن - ایران دیدیم بسیار نگران کننده است. به شکلی عجیب خط دفاعی تیم ملی با حضور شجاع خلیل‌زاده، محمدحسین کنعانی‌زادگان، احسان حاج صفی و رامین رضاییان آشفته و پراشتباه بازی کرد. این ضعف بخصوص در قلب دفاع به دفعات مشاهده شد و باعث شد مهاجمان اردن چند بار در داخل محوطه جریمه ایران صاحب موقعیت گل شوند. تنها چیزی که باعث شد دروازه علیرضا بیرانوند تنها یک بار باز شود، کم‌دقتی مهاجمان حریف و خوش‌شانسی خط دفاع و دروازه‌بان ایران بود. اتفاقی که در نیمه دوم به اوج رسید و ایران یک گل خورد و یک پنالتی داد که با خوش‌شانسی مهاجم حریف آن را به اوت زد. فراموش نکنید که این اتفاق برابر اردن رخ داد. تیمی که در بهترین حالت جزو حریفان درجه ۳ آسیایی است. مسأله‌ای که نگرانی‌ها را در این‌باره مضاعف می‌کند این است که ما قرار است در زمستان در جام ملت‌های آسیا حضور داشته باشیم و اگر از مرحله گروهی صعود کنیم، دیگر خبری از تیم‌هایی مثل اردن نیست. در مراحل حذفی و پایانی قطعاً باید با تیم‌هایی مثل عربستان، کره جنوبی، استرالیا و ژاپن بازی کنیم. مهاجمان این تیم‌ها کیفیت بالاتری نسبت به مهاجمان اردن دارند و آنجا اگر خط دفاع چنین اشتباهاتی را مرتکب شود، بشدت مجازات خواهیم شد. بازی‌های دوستانه ژاپن، سعودی، کره، استرالیا و حتی قطر و امارات نگرانی‌ها را دوچندان می‌کند. جام ملت‌ها دیگر جای اشتباه نیست و مهاجمان بزرگ تیم‌های برتر قاره از اشتباهاتی که ممکن است مدافعان ایران مرتکب شوند، به آسانی نخواهند گذشت.

۵ به نظر می‌رسد امیر قلعه‌نویی در چهارمین فیفادی بعد از حضورش در تیم ملی به ترکیب ایده‌آل خود رسیده باشد. سیستم مدنظر سرمربی تیم‌ملی ۲-۴-۴ با دو هافبک دفاعی و دو هافبک کناری است. علیرضا بیرانوند دروازه‌بان تیم ملی در جام ملت‌ها خواهد بود. در جناحین خط دفاعی رامین رضاییان و احسان حاج‌صفی انتخاب‌های اول هستند و در قلب خط دفاعی اگر اتفاق خاصی رخ ندهد زوج شجاع و کنعانی‌زادگان بازی خواهند کرد. زوجی که البته نمایش شان جلوی اردن، نگرانی‌های زیادی به همراه داشته. سعید عزت‌اللهی و احمد نوراللهی دو هافبک دفاعی در خط هافبک چهار نفره هستند که در این بین احمدنور آزادی عمل بیشتری دارد، محبی و جهانبخش هافبک‌های کناری این سیستم محسوب می‌شوند و زوج طارمی و آزمون در خط حمله بازی می‌کنند که البته طارمی کمی عقب‌تر از سردار است. اگر اتفاق خاصی رخ ندهد و بازیکنی مصدوم نشود، به نظر می‌رسد این ۱۱ بازیکن ترکیب اصلی تیم ملی در جام ملت‌ها را تشکیل خواهند داد. در حقیقت جنگ اصلی بین ۱۲ سهمیه دیگر برای نیمکت است که بین بازیکنان دیگر رقابت سختی را برای قرار گرفتن در لیست نهایی تیم ملی شکل خواهد داد.

۶ تیم ملی فوتبال ایران مقابل اردن نتیجه خوبی گرفت اما قلعه‌نویی و کادرش در نیمه دوم تأثیر مثبتی روی تیم ملی نگذاشتند و تیم ملی تحت تأثیر نمایش اردنی‌ها قرار داشت. اگرچه پیروزی با اختلاف دو گل مقابل تیمی که همیشه ایران را به دردسر انداخته نتیجه بدی نیست اما واقعیت این است که نمایش تیم ملی بویژه در نیمه دوم همه را نگران کرد. تیم ملی که با تصمیم امیر قلعه‌نویی در نیمه اول با همه ستاره‌های بزرگش وارد زمین شده بود، خیلی زود دو گل زد تا برتری‌اش را به حریفِ معمولاً دردسرساز دیکته کند اما در نیمه دوم مسابقه شکل متفاوتی داشت. بازیکنان اردن بهتر بازی می‌کردند و به نظر می‌رسد با تشخیص مربیان‌شان، روی حمله از جناح راست خودشان و جناح چپ ایران تمرکز کرده بودند. از طرفی ضعف در خط دفاعی ایران هنوز وجود داشت. اردنی‌ها آنقدر روی این تاکتیک اصرار کردند تا بالاخره موفق شدند روی یکی از حملات‌شان از سمت راست به گل برسند. آنها از ناهماهنگی بین شجاع خلیل‌زاده و احسان حاج‌صفی در سمت چپ و همچنین فضای بین دو مدافع میانی ایران استفاده کردند و به گل اول رسیدند. البته تیم ملی ایران در نیمه دوم تغییر چندانی هم نداشت. قلعه‌نویی فقط ۳ بازیکن را تعویض کرد. به نظر می‌رسید او برای حفظ نتیجه تصمیم گرفته بازیکنان اصلی‌اش را در زمین حفظ کند. نکته عجیب این بود که کادر فنی تیم ملی علیرغم اینکه تمرکز و فشار اردنی‌ها روی سمت چپ خط دفاع ایران را دید اما هیچ تصمیمی برای تغییر یا تقویت آن منطقه از تیمش نکرد و همین مسأله منجر به پنالتی برای اردن شد. باز هم از خوش‌شانسی ایران بود که پنالتی اردن تبدیل به گل نشد و مهرداد محمدی توانست در یک غافلگیری گل سوم ایران را بزند و خیال همه را از پیروزی تیم ملی راحت کند. با وجود این پیروزی اما تقریباً هیچ کارشناسی نبود که نگران تیم ملی نشود. جریان بازی در نیمه دوم که نیمه مربیان است و طبیعتاً باید شاهد «ردپای مربیان» در آن باشیم کاملاً به سود اردن پیش رفت. در فرصت کوتاهی که تا شروع جام ملت‌های آسیا داریم قلعه‌نویی باید بیشتر روی کار تدافعی و ساختار دفاعی تیم ملی کار کند. تیم ملی فوتبال ایران در جام ملت‌ها، رقبای قدرتمندتری مثل عربستان، ژاپن، کره جنوبی و استرالیا دارد و اگر قرار باشد تیم ملی به همین شکل دفاع کند، مطمئناً شانسی برای فتح جام نخواهد داشت.

۷ برد مقابل اردن آمار مثبت امیر قلعه‌نویی در تیم ملی را افزایش داد. تیم ملی رسماً از ابتدای سال‌جاری استارت خود با امیر قلعه‌نویی را زده و تا اینجای کار در ۸ مسابقه دوستانه با رقبای مختلف روبه‌رو شده. اگرچه ایران در مسابقات اخیر خود با حریفانی قدرتمند و به اصطلاح گردن کلفت روبه‌رو نشده اما با این حال آمار قلعه‌نویی در این ۸ مسابقه جالب بوده. بعد از مصاف با روسیه که اولین مسابقه ایران بعد از جام جهانی ۲۰۲۲ بود و البته به تساوی یک بر یک انجامید، در همه ۷ مسابقه بعدی سفیدپوشان پیروز شده‌اند و حتی در این میان طعم قهرمانی در تورنمنت کافای پر حرف و حدیث را چشیدند. در این میان شاگردان امیر قلعه‌نویی یک مسابقه دیگر در فیفادی جاری را برابر قطر تحت هدایت کارلوس کی‌روش دارند؛ مسابقه‌ای که بدون تردید هم می‌تواند محک جدی برای تیم ملی باشد و هم در صورت برتری در آن ایران را قهرمان تورنمنت چهارجانبه اردن سازد. بدون شک جدال تفکرات قلعه‌نویی و کارلوس کی‌روش از جذابیت زیادی برخوردار است.

۸ در جریان بازی با اردن اتفاق ویژه‌ای برای تیم ملی رقم خورد؛ در حالی که اردنی‌ها در نیمه دوم از گسستگی و اشتباهات فردی بازیکنان ایران در خط دفاعی نهایت بهره را می‌بردند، توانستند دروازه بیرانوند را پس از ۳ مسابقه باز کنند و کلین‌شیت این دروازه‌بان را خراب کردند. در مقابل در فاز تهاجمی اتفاق متفاوتی را شاهد بودیم. ملی‌پوشان در این دیدار بسیار فرصت‌طلب بودند و تقریباً بیش از ۲ برابر امید گل خود که (۱/۴۰) بود به گل رسیدند و تنها یک شوت از ۴ شوت در چهارچوب ایران تبدیل به گل نشد. در سمت مقابل اردن نتوانست از موقعیت‌های بدست آمده استفاده کند که مهم‌ترین آنها فرصت پنالتی دقایق پایانی بود. در چند سال اخیر تنها تیم ملی انگلیس در جام‌جهانی ۲۰۲۲ قطر بیشتر از اردن امید گلزنی مقابل ایران داشت و اردن در این دیدار (۱/۹۰) امید گلزنی مقابل ایران داشت و ۱۵ شوت را روانه دروازه علیرضا بیرانوند کرد که ۳ ضربه آنها در چهارچوب بود.